



27.09.2024
KSL/197/03.06.00/2024

Keski-Suomen ELY-keskus
kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

Viite: KESELY/278/2024

LAUSUNTO TYNNÖRSUON TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA (YVA-OHJELMA)

Keski-Suomen ELY-keskus on varannut Keski-Suomen liitolle tilaisuuden antaa lausunnon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma), joka koskee Tynnörsuon tuulivoimahanketta ja sen sähkönsiirtoa. Hankkeeseen sovelletaan YVA-lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

YVA-ohjelman hankekuvauksen mukaan hankkeen YVA-menettely ja kaavoitus toteutetaan erillismenettelynä. Osayleiskaavan laadinnassa hyödynnetään ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) yhteydessä tehtyjen selvitysten ja ympäristövaikutusten arviointien tuloksia. Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on nähtävillä yhtä aikaa YVA-ohjelman kanssa.

Tuulivoimapuistohankkeesta vastaa ABO Energy Suomi Oy. Hankealue sijaitsee Karstulan kunnan alueella. YVA-menettelyssä tarkastellaan kahta varsinaista toteuttamisvaihtoehtoa sekä nollavaihtoehtoa, jossa hanketta ei toteuteta. Vaihtoehdot ovat VE1, joka käsittää 15 tuulivoimalaa sekä VE2, joka käsittää 9 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus tulee olemaan enintään 320 metriä. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kuutta erillistä vaihtoehtoa. Kaikissa linjausvaihtoehdoissa sähkönsiirto on tarkoitus toteuttaa maakaapeloinnilla.

YVA-ohjelman kappaleessa 2.8 on tunnistettu hankkeen liittymistä mm. alueellisiin strategioihin ja tavoitteisiin. Taulukossa on mainittu Keski-Suomen hiilineutraaliustiekartta. Vuonna 2021 maakuntastrategian hyväksymisen yhteydessä maakunnan tavoitteeksi on hiilineutraaliuden ohella asetettu luontokadon pysäyttäminen vuoteen 2030 mennessä. Keski-Suomen liitto pitää tärkeänä, että kaavan vaikutuksia arvioidaan myös suhteessa luonnon monimuotoisuuteen.

YVA-ohjelmassa on kerrottu Keski-Suomen maakuntakaavoituksen tilanne. Voimassa olevan Keski-Suomen maakuntakaavan merkintöjen ja niihin liittyvien määräysten lisäksi tulevat huomioitavaksi soveltuvien osin maakuntakaavan koko maakuntaa koskevat määräykset, erityisesti Uusiutuva energia- määräys, jota on päivitetty tuulivoiman osalta 8.12.2023 hyväksytyssä Maakuntakaavassa 2040, sekä Luonnonvarat- ja Kulttuuriympäristö - määräykset.

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee mm. seudullisesti merkittävän tuulivoimatuotannon sijoittumista. Maakuntakaavassa 2040 on osoitettu yhteensä 19 seudullisen kokoluokan tuulivoima-alueita (vähintään 10 voimalan kokonaisuudet) osa-alueen erityisominaisuutta osoittavalla merkinnällä tv, tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Maakuntakaava 2040 on hyväksytty 8.12.2023 maakuntavaltuuston päätöksellä, määrätty tulemaan voimaan maakuntahallituksen päätöksellä 23.2.2024 ja voimaantulosta on kuulutettu 19.3.2024. Tynnörsuon hankealueen kohdalle ei ole osoitettu tv-merkintää. Tätä



taustaa vasten on hyvä, että YVA-menettelyssä tarkastellaan myös seudullista kokoluokkaa pienempää hankevaihtoehtoa (VE2).

YVA-ohjelmassa kerrotaan, että Tynnörsuon alue on tunnistettu tuulivoimapotentiaalisiksi alueeksi Keski-Suomen liiton vuonna 2021 laatimassa selvityksessä seudullisesti merkittävän tuulivoiman sijoittumisesta. On kuitenkin huomattava, että kyseistä tarkastelua on päivitetty kaavaehdotusvaiheessa. Paikkatietopohjaisen puskuritarkastelun lähtökohdat ja tiedot on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 3.2.

YVA-ohjelman mukaan hankkeen kaava-alue ulottuu osittain Kilpisuon (FI0900140, SAC/SPA)) ja Verhokankaan (FI0900004, SAC) Natura-alueille ja hankkeen vaikutuksista Kilpisuon ja Verhokankaan Natura-alueisiin laaditaan luonnonsuojelulain (9/2023) 35 §:n mukainen Natura-arviointi. Natura-arvioinnissa on kiinnitettävä asianmukaista huomiota myös yhteisvaikutusten arviointiin, koska hankealueen ympäristössä on vireillä lukuisia muitakin uusiutuvan energian hankkeita. Linnuston osalta erityistä huomiota on syytä kiinnittää salassa pidettävän petolinnun mahdollisen esiintymisen selvittämiseen.

YVA-ohjelmassa on tunnistettu, että hankealueella sijaitsee maakuntakaavan SL-merkintä Kantainsuo-Kitinsuo. SL-merkinnän suhteen on huomioitava, että merkintään liittyvän suojelumääräyksen mukaan "Alueella ei saa ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Suojelumääräys on voimassa, kunnes suojelualue varsinaisesti perustetaan. Naturaan tai suojeluohjelmiin kuulumattomat alueet on eritelty alueluettelossa ja niiden toteutus perustuu vapaaehtoisuuteen."

Yhteisvaikutusten arviointia kuvataan kappaleessa 13 melko yleisellä tasolla. Hankkeiden suuren määrän takia yhteisvaikutusten arvioinnin tarve korostuu ja yhteisvaikutukset on arvioitava ja huomioitava kattavasti ja tarpeellisella huolellisuudella. Yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon paitsi lähialueen muut suunnitteilla tai rakenteilla olevat hankkeet, myös maakuntakaavan mukaiset tv-alueet.

Keski-Suomen maakuntakaavan 2040 valmistelun yhteydessä on tehty laajoja selvityksiä. Erityisesti tehdyt luonto- ja maisemaselvitykset, on syytä huomioida hankkeen suunnittelussa. Maakuntakaavan 2040 aineistot:
[https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/ maakuntakaava-2040/](https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/maakuntakaava-2040/)

Maisemavaikutusten arvioinnin osalta tulee huomioitavaksi Ympäristöministeriön 27.8.2024 julkaisema päivitetty Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa -ohje. Maisemavaikutusten arvioinnin osana on huomioitava maakuntakaavan merkintä maisema-/matkailutie.

Lausunnon on valmistellut ympäristöasiantuntija Suvi Bayr, suvi.bayr@keskisuomi.fi, p. 040 652 3848.

KESKI-SUOMEN LIITTO



Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.